

PIRITA MAJANDUSGÜMNAASIUMI
GÜMNAASIUMIASTME
ÕPPEKAVA

(Kehtestatud direktori 19.09.2023 käskkirjaga nr 1-3/13)

TALLINN 2023

Sisukord

GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA ÜLDOSA	3
1. GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA KOOSTAMISE ALUSED JA ÜLESEHITUS	3
2. KOOLI ÕPPEKAVA ALUSEKS OLEVAD VÄÄRTUSED JA KOOLI ERIPÄRA	4
3. PIRITA MAJANDUSGÜMNAASIUMI ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED	6
4. ÕPPEKESKKOND	9
5. ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ KORRALDUS JA AJAKASUTUS	11
6. LÄBIVAD TEEMAD JA ÕPPEAINETEVAAHELISE LÕIMINGU PÕHIMÕTTED	20
7. ÜLEKOOLILISTE JA KOOLIDEVAHELISTE PROJEKTIDE KAVANDAMISE PÕHIMÕTTED	23
8. ÕPILASUURIMUSE JA PRAKTILISE TÖÖ KORRALDUS	24
9. HINDAMISE KORRALDUS	24
10. GÜMNAASIUMI LÕPETAMINE	24
11. ÕPILASE NÕUSTAMINE	25
12. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASED	25
13. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED	26
14. ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD	26

GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

1. GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA KOOSTAMISE ALUSED JA ÜLESEHITUS

Pirita Majandusgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava on kooli gümnaasiumi õppe- ja kasvatustöö alusdokument, mille koostamises ja järjepidevas arenduses osalevad kõik pedagoogid õppetoolide kaudu.

Kooli õppekava koostades on lähtunud riiklikust õppekavast, kooli arengukavast ja koolikollektiivi kokkuleppes kooli majanduse ja loomeettevõtluse suuna ja eripära kohta, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning vaimseid ja materiaalseid ressursse.

Pirita Majandusgümnaasiumi õppekava koosneb üldosast ja ainekavadest.

1.1. Õppekava üldosa

Kooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab direktor. Kooli õppekava esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

Pirita Majandusgümnaasiumi õppekava terviktekst on avaldatud Pirita Majandusgümnaasiumi kodulehel aadressil www.pmg.edu.ee ning köidetuna kooli direktori kabinetis.

Pirita Majandusgümnaasiumi õppekava üldosas esitatakse:

- 1) Kooli õppekava aluseks olevad väärtused ja kooli eripära;
- 2) Õppe- ja kasvatustöö eesmärgid ja –põhimõtted;
- 3) Õppe ja kasvatuse korraldus ning ajakasutus;
- 4) Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus;
- 5) Majanduse ja loomeettevõtluse õppesuundade kirjeldus ning tunnijaotusplaan;
- 6) Valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted;
- 7) Õppeainetevahelise lõimingu põhimõtted;
- 8) Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused;
- 9) Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted;
- 10) Õpilasuurimuse ja praktilise töö korraldus;
- 11) Õpilaste teavitamise ja nõustamise ning karjääriõppe, sh karjääriinfo ja -nõustamise korraldamise põhimõtted;
- 12) Hindamise korraldus;
- 13) Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;

- 14) Gümnaasiumi lõpetamise korraldus;
- 15) Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

1.2. Ainekavad

Ainekava koostab aineõpetaja, vajadusel täiendatakse seda igal õppeaastal. Ainekavade arendust juhivad õppetoolide juhatajad.

Ainekavad on avaldatud kooli kodulehel.

Ainevaldkonniti koondatud ainekavades esitatakse kursuste kaupa:

- 1) Aine õppe-eesmärgid;
- 2) Õppesisu, sh õppekava läbivate teemade käsitlemine ning lõimimine teiste õppeainetega;
- 3) Aine õpitulemused;
- 4) Ainealased, ainetevahelised, klassidevahelised, ülekoolilised projektid ning pikemaajalised koolidevahelised projektid.

2. KOOLI ÕPPEKAVA ALUSEKS OLEVAD VÄÄRTUSED JA KOOLI ERIPÄRA

PMG on majandusõppe suunitlusega, tervist edendav ja omanäoline Tallinna üldhariduskool. PMG-s õpivad ja töötavad eluterve hoiakuga õpihimulised inimesed.

Kooli põhiväärtusteks on:

- 1) **ETTEVÕTLIKKUS** – Toetame algatusvõimet ning muudame mõtted tegudeks. Tegevused on mõtestatud ja selgete eesmärkidega. Eesmärgid on seatud mõõdetavaid tulemusi silmas pidades. Tegevustest on kasu nii õppijale kui kogu ühiskonnale. Hindame oma tegevuste tulemuslikkust ja mõju. Teeme laiapõhjalist koostööd kõikide huvigruppidega oma kooli eesmärkide täitmiseks.
- 2) **LOOVUS** - Väärtustame loomevabadust ja avatust uutele ideedele ja muutsutele. Oleme avatud arengule, õpime kogemusest ja hindame neid, kes otsivad uusi ideid. Probleeme lahendame loovalt ja paindlikult. Korraldame mitmesuguseid ühisüritusi, mis lasevad loovusel väljenduda.
- 3) **USALDUSVÄÄRSUS** - Peame kinni kokkulepetest, lubadustest ja reeglitest. Kõik otsused ja hinnangud on põhjendatud, erapooletud ja otsustusprotsess läbipaistev.

Pirita Majandusgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava
üldosa

Kohtleme kõiki võrdväärselt ja õiglaselt. Jälgime, et meie sõnad ja teod läheksid kokku. Oleme õppe- ja kasvatusvaldkonna asjatundjad ning teeme oma tööd pühendumusega ja vastutustundega, olles partneritele positiivseks eeskujuks.

Kooli omanäolisust ja eripära iseloomustavad:

- 1) Majandusõpe: taotletakse, et õpilane teab oma õigusi, kohustusi ja vastutust tarbija, töötaja ning tulevase ettevõtjana, oskab näha ettevõtlust isikliku karjäärivõimalusena ja on positiivse hoiakuga ettevõtluse suhtes. Õppes on tähtsal kohal arutelud, rollimängud, projektid ja õppekäigud, käigud kohalikesse ettevõtteisse, kohtumised ettevõtjatega jne. Õppes rakendatakse uurimuslikku õpet ja aktiivõppemeetodeid: andmete otsimist, probleemide lahendamist, rollimänge, rühmatööd, projekte. Õpet mitmekesistavad traditsioonilised ettevõtmised: ettevõtlusnädal, majanduskonverents, õpilasfirmade tegutsemine, koostöö teiste õppeasutuste ja ettevõtetega, majandus- ja karjääriõpetuse lõiming, osalemine projektides, jõululaatadel.
- 2) Loodus- ja terviseedendus: kooli looduskaunis asukoht ja kaasaegne spordikompleks võimaldavad vabaneda rutiinsest õppetööst ja edendada õpilaste kehalist tegevust; keskkonnaalase teadlikkuse tõstmiseks ning keskkonnasõbralike käitumisharjumuste kujundamiseks korraldatakse õppekäike kõikides klassides; õppe mitmekesistamiseks rakendatakse õuesõpet, kasutades ära paikkonna eripära ja võimalusi; algatatakse ja osaletakse loodusalastes projektides ja looduskeskuste õppeprogrammides; kaasatakse külalislektoreid õppetundide ning terviseedenduse alaste ettevõtmiste läbiviimisel;
- 3) Kooli eripärast tulenevad valikained, traditsioonid ja tasuta huviringid.

Pirita Majandusgümnaasiumi õpilane:

- 1) Tegutseb sõbralikult ning üksteist austavalt;
- 2) Hindab enda ja teiste aega;
- 3) Püstitab endale lühi- ja pikemaajalisi eesmärke, tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib iseend ja oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest.

Pirita Majandusgümnaasiumi õpetaja:

- 1) On seoste looja ja väärtushoiakute kujundaja, kelle ülesanne on arendada õppijas kriitilist ja loovat mõtlemist, analüüsioskust, ettevõtlikkust, meeskonnatöö ning kirjaliku ja suulise eneseväljenduse oskust.
- 2) Toetab õppimist, õppijate sisemise õpimotivatsiooni kujunemist ning iga õppija individuaalset arengut.
- 3) Loob võimaluse õppija kujunemiseks enastjuhtivaks õppijaks, kes tuleb iseseisvalt toime muudatustega keskkonnas ning võtab vastutuse oma arengu ja õpivalikute eest.
- 4) Loob võimaluse õpilastele toime tulla ning pakub väljakutseid võimekamatele.

3. PIRITA MAJANDUSGÜMNAASIUMI ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED

3.1. Pirita Majandusgümnaasiumi õppekava lähtealus

Gümnaasiumihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut ning tema individuaalsetest eripäradest ja isiklikest huvidest tulenevate haridusvajaduste rahuldamist.

Gümnaasium loob igale õpilasele võimalused tema võimete maksimaalseks arenguks õpilase eelistusi arvestades, loovaks eneseteostuseks, teaduspõhisemaailmapildi kinnistumiseks ning emotsionaalse, sotsiaalse ja kõlbelise küpsuse saavutamiseks.

Gümnaasium jätkab põhikoolis toimunud väärtuskasvatust, kujundades eelkõige väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks. Tähtsustatakse väärtusi, mis aitavad kaasa ühiskonna inimvara ning riigi majanduse arengule.

Riiklikus õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad „Eesti Vabariigi põhiseaduses”, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest.

Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi: ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

Gümnaasiumiharidus on jätkuks põhiharidusele uue põlvkonna sotsialiseerimisel, mis rajaneb eesti kultuuri traditsioonidel, Euroopa ühisväärtustel ning maailmakultuuri ja teaduse saavutustel.

Gümnaasiumihariduse omandanud vaimselt, sotsiaalselt, emotsionaalselt, kõlbeliselt ja füüsiliselt küpsed inimesed tagavad Eesti ühiskonna sotsiaalse, kultuurilise, majandusliku ja ökoloogilise arengu jätkusuutlikkuse.

3.2. Õppe- ja kasvatuseesmärgid ja põhimõtted

Gümnaasiumi ülesanne on noore ettevalmistamine toimimiseks loova, mitmekülgse, sotsiaalselt küpse, usaldusväärse ning oma eesmärgi teadvustava ja saavutada oskava isiksusena erinevates eluvaldkondades: partnerina isiklikus elus, oma kultuuri kandja ja edendajana, tööturul erinevates ametites ja rollides ning oma ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna.

Pirita Majandusgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava üldosa

PMG õpetuse ja kasvatuse põhitähtsuseks on, et õpilased leiaksid endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda enda edasine haridustee. Gümnaasiumi ülesanne on luua tingimused, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed kõrgkoolis või gümnaasiumijärgses kutseõppes.

Nende ülesannete täitmiseks ja eesmärkide saavutamiseks keskendutakse:

- 1) Õpilaste iseseisvumisele, oma maailmapildi kujunemisele ja valmisolekule elus toime tulla;
- 2) Adekvaatse enesehinnangu kujunemisele;
- 3) Iseseisva õppimise ja koostööoskuste arendamisele;
- 4) Edasise haridustee võimaluste tutvustamisele ja hindamisele;
- 5) Kodanikuoskuste, -aktiivsuse ja -vastutuse väljakujunemisele.

Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest.

3.3. Pätevuste kujundamine Pirita Majandusgümnaasiumis

Vastavalt Riiklikus õppekavas toodud tähendusele on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või –valdkonnas tulemuslikult toimida. Pirita Majandusgümnaasiumi õppekava taotleb õpilaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste kujundamist.

3.3.1. Üldpädevused

Pirita Majandusgümnaasiumi õppekava taotleb õpilastel järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- 1) Kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalnormide ja eetika seisukohast; tajuda, analüüsida ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada kunsti ja loomingut ning kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid ja arvestada nendega otsuste langetamisel; olla salliv ja koostööaldis ning panustada ühiste eesmärkide saavutamisse;
- 2) Sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid; austada erinevate keskkondade, sh suhtluskeskkondade reegleid ja ühiskondlikku

Pirita Majandusgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava
üldosa

mitmekesisust, inimõigusi, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel; suutlikkus mõista globaalprobleeme, võtta kaasvastutus nende lahendamise eest; väärtustada ja järgida jätkusuutliku arengu põhimõtteid; tunnetada end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja kogu maailma kontekstis;

- 3) Enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata adekvaatselt oma nõrku ja tugevaid külgi, arvestada oma võimeid ja võimalusi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid probleeme; käituda inimsuhetes sõltumatult; hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandada oma karjääri;
- 4) Õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; leida sobivad teabeallikad ja juhendajad ning kasutada õppimisel nende abi; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada erinevaid õpistrateegiaid ja õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasiõppimise võimalusi;
- 5) Suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada emakeeles ja iseseisva keelekasutaja tasemel vähemalt kahes võõrkeeles, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; koostada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust, kasutada korrektset ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;
- 6) Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale ja loodusteadustele omast keelt, sümboleid, meetodeid ja mudeleid, lahendades erinevaid ülesandeid kõigis elu- ja tegevusvaldkondades; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale; mõista teaduse ja tehnoloogiaga seotud piiranguid ja riske; teha tõenduspõhiseid otsuseid erinevates eluvaldkondades; kasutada uusi tehnoloogiaid loovalt ja uuendusmeelselt;
- 7) Ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärged, koostada lühi- ja pikaajalisi plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske; mõelda kriitiliselt ja loovalt, arendada ja hinnata oma ja teiste ideid;
- 8) Digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuv ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide

Pirita Majandusgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava üldosa

loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

3.3.2. Valdkonnapädevused

Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna.

Pirita Majandusgümnaasiumi gümnaasiumiosa õppekavas (vastavalt gümnaasiumi riiklikule õppekavale) on järgmised ainevaldkonnad:

- 1) keel ja kirjandus,
- 2) võõrkeeled,
- 3) matemaatika,
- 4) loodusained,
- 5) sotsiaalsained,
- 6) kehaline kasvatus,
- 7) usundiõpetus,
- 8) riigikaitse,
- 9) majandus- ja ettevõtlusõpe,
- 10) uurimistöö alused,
- 11) kunstained.

Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujundamine.

Valdkonnapädevuste kujunemist ning gümnaasiumi õppe- ja kasvatusesmärkide saavutamist toetavad ainekavades esitatud õpitulemused, lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus.

4. ÕPPEKESKKOND

Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad.

Pirita Majandusgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava
üldosa

Pirita Majandusgümnaasium korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel osaleb kogu koolipere. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- 1) Luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatuses seotud osaliste vahel;
- 2) Koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- 3) Jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- 4) Märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu;
- 5) Hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- 6) Ennetatakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- 7) Ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 8) Luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- 9) Luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- 10) Luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel, tolerantsusel ja heatahtlikkusel;
- 11) Koolielu korraldatakse inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- 12) Korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.

Füüsilist keskkonda kujundades jälgib Pirita Majandusgümnaasium, et:

- 1) Kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- 2) Õppes on võimalik kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada raamatukogu ning kooli võimlat;
- 3) Kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- 4) Ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- 5) Kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) Koolihoone looduslikult kaunis kohas paiknemine võimaldab edendada õpilaste kehalist tegevust ning tervislikke eluviise nii koolitundides kui kooliväliselt. Pirita jõe

maastikukaitseala, jõgi ja selle ürgorg, mets ning mereäärne parkmets pakuvad võimalusi õpikogemuste mitmekesistamiseks.

5. ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ KORRALDUS JA AJAKASUTUS

5.1. Üldised alused

Õppimist käsitletakse õpilase aktiivse ja sihipärase tegevusena, mis on suunatud tajutava informatsiooni mõtestamisele ja tõlgendamisele vastastikus toimes teiste õpilaste, õpetajate, vanemate ja üldisema elukeskkonnaga, toetudes juba olemasolevatele teadmisstruktuuridele.

Õppimises on kesksel kohal õpilaste aktiivne teadmiste konstrueerimise protsess. Selleks luuakse gümnaasiumi õppe- ja kasvatustegevusega õppekeskkond, mis soodustab iseseisvat õppimist, sealhulgas vajalike õppimisoskuste kujunemist. Õppe- ja kasvatustegevuses tuleb õpilastel lasta seada oma sihid, õppida töötama nii iseseisvalt kui ka kollektiivselt ning anda õpilastele võimalus leida erinevaid töömeetodeid katsetades neile sobivaim õpistiile.

Õppe- ja kasvatustöö korraldamisel lähtub kool kehtivatest seadustest, õpilaste vajadustest, huvigruppide ootustest ning õppe- ja kasvatustöö eesmärkidest. Õppetöö aluseks gümnaasiumis on PMG gümnaasiumiastme õppekava. Õppeaasta pikkuse, õpilaste õppekoormuse ja tunnijaotusplaani koostamisel võetakse aluseks „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ ning „Gümnaasiumi riiklikus õppekavas“ sätestatud nõuded.

5.2. Õppetöö korraldus

Õppekorralduse põhivorm on õppetund. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Õppetund vaheldub vahetunniga. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita. Vahetunni pikkus on vähemalt kümme minutit iga õppetunni kohta.

Igapäevase koolitöö korralduse põhialus on tunniplaan, millega on määratletud tundide arv ja järjekord õppepäevas. Suusaveerandil tehakse ajutine tunniplaan.

Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli ekskursiooni, õppekäigu või praktilise tööna. Ainetunnisisene õues- ja muuseumiõpe planeeritakse ainekavas ja fikseeritakse õppe- ja kasvatustöö sündmuste plaanis.

Õppepäevade hulka kuulub igal aastal vähemalt 2 spordipäeva.

Õppeaastas on kokku vähemalt 175 õppepäeva. Lõpuklassis on õppeaastas kokku vähemalt 185 õppepäeva. Lõpueksami toimumise päeval ja vähemalt kahel päeval enne seda õppetunde ei toimu. Lõpueksami toimumise päev ja sellele eelnevad kaks päeva arvatakse õppepäevade hulka.

Pirita Majandusgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava üldosa

Pirita Majandusgümnaasiumis toimub õppetöö statsionaarses õppevormis. Õppetöö viiakse läbi traditsioonilise aineõppe süsteemis kursustena. Õpilase minimaalne õppekoormus gümnaasiumi jooksul on 96 kursust. Kursus vastab 35 ühe õppeaine raames toimuvale õppetunnile.

Õpilase minimaalse kohustusliku õppekoormuse hulka arvatakse valikkursusena õpilasuurimus või praktiline töö, mille auditoorse töö maht on 35 tundi ning iseseisva töö maht 35 tundi.

PMG võib valikkursusi kavandada ja läbi viia koostöös teiste koolide ja organisatsioonidega, sealhulgas kasutades Eesti ja rahvusvahelisi võrgustikke ning infotehnoloogilisi lahendusi.

5.2.1. Valikkursuste valimise põhimõtted

Individuaalsete valikkursuste valimine toimub elektrooniliselt:

- 1) 10. klass kooli sisseastumisel,
- 2) 11. ja 12. klass kolmanda trimestri lõpus.

Valikkursuste muutmine võib toimuda mõjuvate põhjuste olemasolul iga õpilase puhul individuaalselt õppeaasta 3 esimese töönädala jooksul kirjaliku avalduse alusel.

Valikkursuste õpe korraldatakse vähemalt 12 soovija olemasolul.

Pirita Majandusgümnaasium arvestab valikainete osas õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis. Tingimusel, et õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul lapsevanem, esitab koolile läbitud kursuse ainekava, kus on kirjeldatud õppesisu ja õpitulemused, ning tõendi nimetatud kursuse läbimisest, hiljemalt lõpetamise õppeaasta 31. maiks. Sellisel juhul lisatakse vastavad kursused ka õpilase gümnaasiumi lõputunnistusele.

5.3. Õppesuunad ja tunnijaotusplaan

Pirita Majandusgümnaasium võimaldab õpet majanduse ja loomeettevõtluse õppesuunas.

5.3.1. Majanduse õppesuund

Majanduse õppesuuna arendamine algas Pirita Majandusgümnaasiumis juba 1993. aastal. Aastate jooksul terviklikuks süsteemiks kujunenud õppesuund annab heatasemelise majandushariduse, mille pinnalt võib jätkata edukalt õppimist kõrgkoolis. Majandusõppe kursuste raames tutvutakse ettevõtluse ja turunduse, mikro- ja makromajanduse, raamatupidamise ning maksunduse põhialustega. Lisaks sellele on kõigil võimalus luua kogenud juhendajate ja mentorite käe all oma õpilasfirma, osaleda sellega erinevatel õpilaslaatel ning konkurssidel.

Pirita Majandusgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava
üldosa

Majanduse õpetamisel on kool teinud tihedat koostööd erialainimestest vilistlaste, Eesti Sisekaitseakadeemia ja organisatsiooniga Junior Achievement Eesti. Meie õpilased on edukalt osalenud Tallinna ettevõtluspäevade üritustel ja vabariiklikel majandusolümpiaadidel.

Õppesuunda kujundavad kursused (kursuste arv):

- 1) Ettevõtlus ja turundus (2)
- 2) Maksundus (2)
- 3) Mikromajandus (2)
- 4) Raamatupidamine (2)
- 5) Inglise ärikeeel (1)
- 6) Makromajandus (1)
- 7) Õpilafirma (1)

Kohustuslike ning õppesuunda kujundavate lisakursuste tunnijaotus:

Majanduse õppesuund

	Riiklik õppekava	Lisa- kursused	Suuna- kursused	10. klass	11. klass	12. klass
Eesti keel	6	1		2	2	3
Kirjandus	5			2	1	2
Inglise keel/B2 tase	5	4		3	3	3
Vene keel/B1 tase	5			2	2	1
Matemaatika (lai)	14	1		5	5	5
Ajalugu	6			2	2	2
Füüsika	5			2	2	1
Kehaline kasvatus	5			2	2	1
Bioloogia	4				2	2
Geograafia	3			2	1	
Keemia	3			1	1	1
Muusika	3			1	1	1
Kunst	2			1	1	
Ühiskond	2					2
Inimeseõpetus	1			1		
Riigikaitse	1			1		
KOKKU	70	(6)		27	25	24

Pirita Majandusgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava
üldosa

Õppesuunda kujundavad kursused (suunakursused)						
Ettevõtlus ja turundus			2	2		
Mikromajandus			2		2	
Raamatupidamine			2		2	
Maksundus			2			2
Arvuti töövahendina			1	1		
Uurimistöö alused			1	1		
Inglise ärikeeel		1			1	
Õpilafirma			1		1	
Õpilasuurimus			1		1	
Makromajandus			1			1
KURSUSTE KOGUARV	90	(7)	(13)	31	32	27

5.3.2. Loomeettevõtluse õppesuund

Õppesuund keskendub ennekõike tänapäevaste infotehnoloogiliste vahenditega loodavale loomingu ja selle loomingu kasutamisele äritegevuses nii eraldi objektina kui ka teiste toodete turundusvahendina. Loomeettevõtluse õppesuuna eesmärgiks on rakendada ja mõista kaasaegse multimeediumi suhtlemis- ja väljendusvorme ettevõtluses ning turunduses, ühtlasi arendada kriitilise mõtlemise ja analüüsi oskust, tutvudes põhjalikumalt meid igapäevaselt ümbritseva visuaalse informatsiooniga ning seda reguleeriva õigusruumiga. Teoreetiliste ja praktiliste kursuste raames õpitakse fotograafia, filminduse ja graafilise disaini põhialuseid, treenitakse suhtlemise ning kirjaliku väljenduse oskust, õpitakse orienteeruma loomeettevõtlusega seotud seadusandluses.

Õppesuuna väljakujundamisel ja ellu rakendamisel tehakse koostööd Eesti kõrgkoolide ja teadusasutustega. Nõu, jõu ja igakülgse toega aitavad õppesuuna mitmekesistamisele kaasa kooli vilistlased.

Õppesuunda kujundavad kursused (kursuste arv):

- 1) Meediaõpetus (4)
- 2) Ettevõtlus- ja turundus (2)
- 3) Graafiline disain (2)
- 4) Majanduse alused (1)
- 5) Reklaami- ja mõjutamispsühholoogia (1)
- 6) Foto- ja filmiõpetus (1)
- 7) Õpilafirma (1)

Pirita Majandusgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava
üldosa

Kohustuslike ning õppesuunda kujundavate lisakursuste tunnijaotus:

Loomeettevõtluse õppesuund

	Riiklik õppekava	Lisa- kursused	Suuna- kursused	10. klass	11. klass	12. klass
Eesti keel	6	1		2	2	3
Kirjandus	5			2	1	2
Inglise keel/B2 tase	5	3		3	3	2
Vene keel/B1 tase	5			2	2	1
Matemaatika (lai)	14	1		5	5	5
Ajalugu	6			2	2	2
Füüsika	5			2	2	1
Kehaline kasvatus	5			2	2	1
Bioloogia	4				2	2
Geograafia	3			2	1	
Keemia	3			1	1	1
Muusika	3			1	1	1
Kunst	2			1	1	
Ühiskond	2					2
Inimeseõpetus	1			1		
Riigikaitse	1			1		
KOKKU	70	(5)		27	25	23
Õppesuunda kujundavad kursused (suunakursused)						
Meediaõpetus			4	1	3	
Graafiline disain			2			2
Ettevõtlus ja turundus			2			2
Majanduse alused			1		1	
Reklaami- ja mõjustamispsühholoogia			1	1		
Foto- ja filmiõpetus			1	1		
Uurimistöö alused			1	1		

Pirita Majandusgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava
üldosa

Õppesuunda kujundavad kursused (suunakursused)						
Arvuti töövahendina			1	1		
Õpilasfirma			1		1	
Õpilasuurimus			1		1	
KURSUSTE KOGUARV	90	(5)	(15)	32	31	27

5.3.3. Valikkursused

Pirita Majandusgümnaasium võimaldab õpilastele ainevaldkondade kaupa järgmisi valikkursusi:

1) keel ja kirjandus

Kursuse nimetus	Kursuste hulk	Suunakursus ¹ (SK) või valikkursus (VK)	Klass
Meediaõpetus	4	SK	10B ² , 11B
Draama ja teater	1	VK	10-12
Praktiline meedia	1	VK	12B
Suuline ja kirjalik väljendus	1	VK	12

¹ – siin ja edaspidi: õppesuunda kujundav kursus, sisaldub õppekavas kohustusliku kursusena.

² – siin ja edaspidi: B tähistab loomeettevõtluse õppesuuna klasse.

2) võõrkeeled

Kursuse nimetus	Kursuste hulk	Suunakursus (SK) või valikkursus (VK)	Klass
Inglise ärikeel	1	SK	11A3
Hispaania keel (C-võõrkeel)	6	VK	10-12
Soome keel (C-võõrkeel)	6	VK	10-12

³ – siin ja edaspidi: A tähistab majanduse õppesuuna klasse

Pirita Majandusgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava
üldosa

3) loodusained

Kursuse nimetus	Kursuste hulk	Suunakursus (SK) või valikkursus (VK)	Klass
Graafiline disain	2	SK	12B
Arvuti töövahendina	1	SK	12B
Foto- ja filmiõpetuse alused	1	SK	10B
Videoproduksioon	3	VK	10-12
Arvuti kasutamine uurimistöös	1	VK	11
Keskkonnaökonomika	1	VK	11

4) sotsiaalsained

Kursuse nimetus	Kursuste hulk	Suunakursus (SK) või valikkursus (VK)	Klass
Reklaami- ja mõjutamispsühholoogia	1	SK	10B
Karjääriõpetus	2	VK	10-12
Liiklusõpetus	1	VK	10-12
Läbirääkimised	1	VK	12
Psühholoogia 1	1	VK	10
Psühholoogia 2	1	VK	11
Reklaami- ja mõjutamispsühholoogia	1	VK	11-12
Suhtlemis- ja loovustreening	1	VK	10

Pirita Majandusgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava
üldosa

5) kehaline kasvatus

Kursuse nimetus	Kursuste hulk	Suunakursus (SK) või valikkursus (VK)	Klass
Seltskonnatants	3	VK	10-12
Sportmängud	3	VK	10-12

6) usundiõpetus

Kursuse nimetus	Kursuste hulk	Suunakursus (SK) või valikkursus (VK)	Klass
Inimene ja religioon	2	VK	10-12

7) riigikaitse

Kursuse nimetus	Kursuste hulk	Suunakursus (SK) või valikkursus (VK)	Klass
Praktiline õpe välilaagris	1	VK	10

8) majandus- ja ettevõtlusõpe

Kursuse nimetus	Kursuste hulk	Suunakursus (SK) või valikkursus (VK)	Klass
Ettevõtlus ja turundus	2	SK	10A
Ettevõtlus ja turundus	2	SK	12B
Maksud	2	SK	12A
Mikromajandus	2	SK	11A
Raamatupidamine	2	SK	11A
Majanduse alused	1	SK	11B
Makromajandus	1	SK	12A
Õpilasfirma	1	SK	11AB

Pirita Majandusgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava
üldosa

Firmastiili ja brändi loomine	2	VK	11

9) uurimistöö alused

Kursuse nimetus	Kursuste hulk	Suunakursus (SK) või valikkursus (VK)	Klass
Uurimistöö alused	1	SK	10
Õpilasuurimus	1	SK	11

10) kunstiained

Kursuse nimetus	Kursuste hulk	Suunakursus (SK) või valikkursus (VK)	Klass
Gümnaasiumi ansambel	3	VK	10-12

6. LÄBIVAD TEEMAD JA ÕPPEAINETEVAHELISE LÕIMINGU PÕHIMÕTTED

6.1. Läbivad teemad

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Läbivate teemade õpe realiseerub:

- 1) Õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- 2) Aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse läbi aineteüleseid klassidevahelisi ja ülekoollisi projekte, mis kajastuvad ainekavades. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) Valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) Läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) Uurimistöö kirjutamise protsessis;
- 6) Korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Lähtudes riiklikust õppekavast on õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad:

- 1) Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.
Karjääri planeerimist toetavad tegevused PMG-s: õppekäigud, õpilaste uurimisalane tegevus, valikaine „Karjääriõpetus“, õpioskuste olümpiaad, külalislektorid ainetundides, majanduskonverents, koostöö Pirita raamatukogu, „Rajaleidja“ karjääripetsialistide, ülikoolide ja teiste haridusasutuste, osalemine üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides, ettevõtmises „Tagasi kooli“, töö- ja tudengivarjupaevadel, koostöö lastevanemate ja kooli vilistlastega.
- 2) Keskkond ja jätkusuutlik areng: taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda

Pirita Majandusgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava
üldosa

ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.

Toetavad tegevused PMG-s: õppekäigud, matkad loodusesse, osalemine RMK programmides, aineteülesed õpiülesanded, praktilised ülesanded loodusainete tundides, uurimusliku õppe rakendamine, õpilaskonverentsid, uurimistööd, koolimaja ümbruse hooldamine.

Keskkonnavalastel projektides ja tegevustes osalemise läbi kaasatakse Pirita Majandusgümnaasiumi õpilasi loodusteaduslikke küsimusi puudutavatesse aruteludesse, mille käigus õpitakse andma hinnanguid iseenda tegevustele ning kujundatakse õpilastes keskkonnasäästlikku suhtumist.

Pirita Majandusgümnaasiumi keskkonnasõbralike tegevuste elluviimist võimaldab kooli soodne asukoht. Igal õppeaastal viiakse ainetunde läbi kooliümbruse metsas, Pirita jõe maastikukaitsealal, Tallinna Botaanikaaias rabarajal.

Aineteülese lähenemise ja õppekäikude mõtestamise kaudu toetatakse õpilaste sisemise õpimotivatsiooni kujunemist.

- 3) Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.

Toetavad tegevused PMG-s: ettevõtluspäev, laudad, heategevuskampaaniad, ÕE tegevus, traditsioonid, ürituste kavandamine ja läbiviimine õpilaste eestvedamisel, õpilasfirmade tegevus, valikained. Koostöö lastevanematega, kooli vilistlastega, Lasnamäe ja Pirita noorsoopolitsei, Sisekaitseakadeemiaga. Õppekäigud Riigikogusse, Tallinna Linnavalitsusse, Euroopa Liidu Majja, kohtumised poliitikute ning avaliku elu tegelastega.

- 4) Kultuuriline identiteet: taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.

Toetavad tegevused PMG-s: rahvakalendri tähtpäevade tähistamine, projektipäevad, emakeelepäev, koorid, laulustuudio, vabariigi aastapäeva tähistamine, traditsioonid, kultuuriürituste ja -asutuste külastused, hõimupäeva tähistamine. Eesti kultuuri ja paikkonna eripära tundmaõppimiseks ja väärtustamiseks viiakse läbi õppekäike Metsakalmistule, Pirita kloostri, Laidoneri muuseumisse, Maarjamäe lossi, Ajaloomuuseumisse. Oma kooli tunde arendamist toetavad iga-aastased jõulukontserdid Metodisti kirikus, kooli sünnipäeva ühine tähistamine.

Eesti keele ning kirjanduse, võõrkeelte ja ajaloo õpetamisel on õppe mitmekesistamisel olulisel kohal Eesti teatrite ühiskülastused, Pirita paikkonna kodulooliste ja ajalooliste isikute kohta käivate ajalooliste uurimistööde koostamine, võõrkeelse kirjanduse tõlkimine.

Pirita Majandusgümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava
üldosa

- 5) Teabekeskond: taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsiooneetika järgi.
Toetavad tegevused PMG-s: õppeaineteüleised õpiülesanded, ainetevahelised koostööprojektid, Pirita- ja Rahvusraamatukogu infootsingu koolitused, Teletorni programmides osalemine.
- 6) Tehnoloogia ja innovatsioon: taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutavas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.
Toetavad tegevused PMG-s: Smart Board ja Cleverboard- tahvlite kasutamine, e-õpe, õppekäigud, IT alase turvalisuse koolitused, filmide lavastamine ja tootmine erinevate projektide raames, õppe-eesmärgiga äppide ja veebiinfo kasutamine õppekäikudel.
- 7) Tervis ja ohutus: taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.
Toetavad tegevused PMG-s: Osalemine kohalikel tervisespordiüritustel, iga-aastased südame- ning tervise- ja turvalisuse nädalad, spordipäevad (vähemalt 2x aastas) ja perespordipäevad, tervise- ja ohutusalased loengud, seminarid, üle-eestilistest projektidest osavõtt. Kehalise kasvatus tundide mitmekesistamiseks kasutatakse Kloostrimetsa jooksu- ja suusaradasid, Velotreki sportimisvõimalusi, külastatakse Pirita seiklusparki, viikase läbi tunde Pirita rannas.
PMG on liitunud tervist edendavate koolide võrgustikuga. Tegutseb tervise- ja turvalisuse nõukoda, kelle eestvedamisel peetakse terviseblogi, kuhu koondatakse tervist ja tervisedendust puudutavat teavet, mis kooliperele võiks huvi pakkuda ning kasulik olla. Koolil on oma spordikompleks. Personal on läbinud esmaabi-, koolivägivalla- ja evakueerimiskoolitused, toimuvad personali tervisealased üritused. Õpilaste toimetuleku toetamiseks tehakse koostööd lastepsühhiaatrite ning kohaliku omavalitsuste sotsiaalhoolekande osakondade lastekaitse spetsialistidega.
- 8) Väärtused ja kõlblus: taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.
Toetavad tegevused PMG-s: kooli traditsioonid, õpilaste tunnustamine Oskaritega, abiturientide ball, kõige õiglasema õpetaja valimine, hea õpetaja ja hea klassijuhataja valimine õpilaste poolt, rahuloluküsitlused, heategevuslikud üritused, projektid. Üldtunnustatud moraali ja käitumisnormide järgimine kogu koolipere poolt.
Väärtuste kujundamist, loomingulise väljendusoskuse arendamist ja õpilase kujundamist kultuurpärandit austavaks inimeseks toetavad õppekäigud Kadrioru kunstmuuseumisse, KUMU-sse, Peeter I, Tammsaare, Teatri- ja muusikamuuseumidesse, Eesti Rahvusraamatukogusse. Väärtuste kujundamisel on kokkupuutepunkte kõikide õppeainetega.

6.2. Lõimingu põhimõtted

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks ainetevahelise lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Õppeainetevahelise sidususe ja aineülest eesmärkide saavutamiseks koostatakse lõimitud ainekavad, millele lisatakse õppeaasta tööplaani.

Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste rõhuasetuste, õppeülesannete ning –viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldatakse koolis õpet ja kujundatakse õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitus: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku õppetoolidevahelises koostöös.

Lõimingu üheks väljundiks on klassi- ja koolivälised üritused, mida kavandatakse koostöös õpilaste, õpetajate, kooli juhtkonna, lastevanemate, kooli hoolekogu ja kooli partneritega ning mis fikseeritakse kooli üldtööplaanis.

7. ÜLEKOOLILISTE JA KOOLIDEVAHELISTE PROJEKTIDE KAVANDAMISE PÕHIMÕTTED

Ülekooliliste projektide ja projektipäevade kavandamisel lähtutakse kooli põhieesmärkidest, traditsioonidest, õppesuundadest.

Osalemist projektides käsitletakse õppe- ja kasvatustöö osana. Kool toetab ja tunnustab iga õpilase osalemist olümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel ning kooli esindamisega seotud tegevustes ja projektides. Osavõtt projektidest, olümpiaadidest, konkurssidest on vabatahtlik.

Ülekoolilised, õppetoolidesisesed ja muud kooliga seotud sündmused ja projektid on planeeritud kooli õppe- ja kasvatustöö sündmuste plaani, mis valmib õppeaasta algul koostöös õppetoolide juhatajatega.

Uutest projektidest osavõtu kiidab heaks juhtkond ja õppetoolid.

Kool kavandab ja viib läbi järgmisi projekte:

- 1) Õppe-eesmärgilised projektid – ainekesksed ja ainetevahelised projektid, õppekäigud, näitused, konkursid;
- 2) Klassidevahelised projektid – õppeaasta algul kavandatud mitme klassi ühisüritused: nt lektorid klassijuhatajatundides, õppekäigud ja teatrikülastused;
- 3) Ülekoolilised projektid – traditsioonilised ülekoolilised üritused, mida viiakse läbi projektidena (nt. konkursid, spordipäevad, õpilaskonverents);
- 4) Koolidevahelised, üleriigilised või rahvusvahelised projektid – võimalusel osaleb kool Haridus- ja Teadusministeeriumi, erinevate fondide või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt väljakuulutatud haridus- või kasvatusalastes projektides;

- 5) Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide tegevused kajastatakse iga õppeaasta algul kooli üldtööplaani. Projektide täpsemad kirjeldused esitatakse projektide kavades.

8. ÕPILASUURIMUSE JA PRAKTILISE TÖÖ KORRALDUS

Gümnaasiumi lõputunnistuse saamise üheks tingimuseks on lõpueksamina võrdväärnes mahus õpilasuurimuse või praktilise töö koostamine.

Ettevalmistav kursus töö sooritamiseks viiakse läbi 10. klassis. Õpilasuurimuse ja praktilise töö juhendajateks võivad olla kõik pedagoogid ja koolis töötavad spetsialistid.

Õpilasuurimuse ja praktilise töö koostamise ja kaitsmise korra kehtestab kooli direktor käskkirjaga.

9. HINDAMISE KORRALDUS

Hindamise, kirjeldavate sõnaliste hinnangute, järgmisse klassi üleviimise, klassi ja põhikooli lõpetamise ning klassikursuse kordama jätmise aluseks on Pirita Majandusgümnaasiumi hindamisjuhend.

Nõuded õpilase käitumisele ja gümnaasiumist väljaarvamise täiendav kord on sätestatud kooli kodukorras.

10. GÜMNAASIUMI LÕPETAMINE

Gümnaasiumi lõputunnistuse annab gümnaasium õpilasele:

- 1) Kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;
- 2) Kes on sooritanud õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele või eesti keele teise keelena, matemaatika ja võõrkeele (inglise, prantsuse, vene või saksa keeles) riigieksamid;
2.1.) Õpilased, kes on gümnaasiumis õppinud eesti keelt teise keelena; kes on lõpetanud põhikooli vene või muu õppekeelega koolis või klassis ja on asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi; kes on vene või muu õppekeelega gümnaasiumist või gümnaasiumiklassist asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, võivad valida, kas sooritavad eesti keele või eesti keele teise keelena riigieksami
- 3) Kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami;
- 4) Kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö, välja arvatud kooli lõpetamisel eksternina.

11. ÕPILASE NÕUSTAMINE

Tegevuse aluseks õpilaste toetamisel õppeprotsessis on vabariigis kehtivad seadused, määrused ja koolis kehtivad dokumendid.

Õpilase nõustamiseks on koolis loodud tugisüsteem. Aineõpetajad, klassijuhatajad, õppe- ja huvijuht, kooli psühholoog on koostööpartneriks õpilasele, vanemale ja õpetajale. Tugisüsteemi eesmärgiks on püüda ennetada õpi-ja käitumisprobleeme ja võimalikult varakult välja selgitada, millist tuge õpilane vajab ning tugiteenuse kohene rakendamine. Tugisüsteem töötab õpilast nõustava ja toetava võrgustikutöö põhimõttel.

Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga koolis vähemalt üks kord kooliastme jooksul arenguveestlus, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides.

Õpilasel on õigus saada õppekorralduse kohta vajalikku infot ja nõuandeid. Õppesuundade kirjeldused, tunnijaotusplaanid õppesuuna juurde kuuluvate valikainetega, koolis pakutavate huviringide nimistud, aineõpetajate konsultatsioonide ajad ja muu õppekorraldust ning tugiteenuseid puudutav info on saadaval kooli kodulehel.

Pirita Majandusgümnaasiumis rakendatavad tugi- ja mõjutusmeetmed on loetletud kooli kodukorras.

12. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASED

Gümnaasium korraldab andekate õpilaste juhendamist.

Andekust käsitletakse haridusliku erivajadusena, kui õpilane oma kõrgete võimete tõttu omab eeldusi saavutada väljapaistvaid tulemusi ühes või mitmes õppeaines. Andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse väga heade tulemuste saavutamisest maakondlikel, üleriigilistel või rahvusvahelistel aineolümpiaadidel, konkurssidel või võistlustel.

Töös andeka õpilasega korrastab õpetaja regulaarselt õppekavas määratletud tegevusi nii, et andekad õpilased saaksid töötada tempos ja tasemel, mis vastab nende võimetele, julgustavad õpilasi silma paistma, olema loovad, tootlikud ja juhtivad.

Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib kool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Piiratud teovõimega õpilase puhul kaasatakse nende muudatuste tegemisse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava.

Kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku

õppeaine õppimisest vabastamine, võib individuaalset õppekava rakendada nõustamiskomisjoni soovitusel.

Tervislikel põhjustel koduõppel olevale õpilasele koostatakse individuaalne õppekava ning tema õppekoormust võib vähendada kuni kaheksa kursuse võrra iga arvestusliku koduõppel viibitud õppeaasta kohta.

13. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

Aineõpetuse hea taseme, õppe terviklikkuse ja läbimõelduse eest vastutavad õppetoolide juhid, nende asetäitjad ja õppetoolide liikmed.

Aineõpetajad ja õppetoolid analüüsivad ja hindavad oma tegevust igal õppeaastal, selgitavad välja arenguvajadused ja kavandavad edaspidised tegevused.

Õpetaja planeerib oma tööd koostöös teiste õpetajatega. Õppeveerandi või kursuse jooksul läbitavad peamised teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse põhikooliõpilastele teatavaks õppeveerandi ning gümnaasiumiõpilastele kursuse algul.

Ainekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö õppetunnis. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli (näiteks õuesõpe, projektõpe, ekskursioon või õppekäik).

Ainekava koostamine ja arendamine kuulub aineõpetaja pädevusse. Aineõpetaja kujundab koostöös õppetooli liikmetega gümnaasiumi riikliku ja kooli õppekava alusel välja ainekava, mis arvestab, kooli arengusuunda ja eripära.

Otsustused, mida aineõpetaja on teinud oma eripära määratledes, kajastuvad ainekavas õppemeetodite valiku kaudu. Ainekava struktuur ja vorm töötatakse välja õppetoolides ja kinnitatakse Pirita Majandusgümnaasiumi õppenõukogus.

Õpetajate töö sisukust hinnatakse sisekontrolli käigus.

14. ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Ettepanekuid õppekava uuendamiseks ja täiendamiseks võivad teha õppetoolid, õpilasesindus, hoolekogu, juhtkond. Õppekava muutmiseks esitatakse ettepanekud kirjalikult (vähemalt viie inimese allkirjaga) kooli direktorile. Õpetajate esitatud muudatusettepanekuid arutatakse õppetoolide juhatajate ja juhtkonna koosolekul.

Muudatusettepanekud arutatakse läbi ja kiidetakse heaks õppenõukogu ja hoolekogu ja õpilasesinduse poolt. Õppekavas muudatuste tegemise poolt peab olema vähemalt 50% õppenõukogu liikmetest.

Kooli õppekava ja selle muudatused kehtestab direktor.